

ved disse Kirker. Det er deres historiske Farve, om jeg saa maa sige. Der er flere Ting, som ere karakteristiske for Kirkerne paa Falster. Der er dette, at de have et meget kort Skib med et højt og stejlt Tag og et temmelig sammentrykt Taarn ved Siden af. Men der er tillige den Ejendommelighed, at de fleste af dem have været maalede røde lige til vore Dage. Der er f. Eks. Eskildstrup Kirke, som ligger ved Jernbanen mellem Nykøbing og Ørehoved. Den har nu i mange Herrens Aar været rødmalet, og det var saa rart, naar man kørte der forbi, saa kendte man straks Eskildstrup Kirke, for den var rød. Nu har man imidlertid for et Aars Tid siden hittet paa at kalke den hvid, hvorved hele Landskabsbilledet er blevet forandret. Det har man faaet Lov til af Kirkesynet og de øvrige Autoriteter. Jeg skal nævne f. Eks. Høje Taastrup Kirke.

Første Viceformand (J. C. Christensen): Jeg vil gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at det er en meget lang Række Eksempler, han anfører, uden at han i Virkeligheden kommer ind paa det foreliggende Lovforslag.

H. L. Møller: Høje Taastrup Kirke er det sidste. Den har nu i mange Herrens Tider været malet stærkt rød med hvide Blindinger i Kirketaarnets Gavl. Jeg synes ikke, at de, der raade for denne Kirke, skulde have Lov til en skønne Dag at kalke den hvid. Nu ved enhver, at den røde Kirke derude er Høje Taastrup Kirke; men bliver den malet hvid, ser den ud som Snese andre Kirker paa denne Egn, og saa er der ikke nogen, der kan kende den.

Der er utvivlsomt sket store Fremskridt i Erkendelsen af Samfundets Pligt med Hensyn til Bevarelsen af disse gamle Mindesmærker. Det har vist sig allerede ved Restaureringen af Ribe Domkirke. Da sejrede den Anskuelse, at det var rigtigt at lade de lave, ydre Sideskibe staa og lade Stormklokketaarnet staa. Den samme Anskuelse sejrede ved Restaureringen af Ringsted Kirke. Vilde man der være gaet frem efter strenge Principper, havde man maattet lægge Bjælkeloft inde i Hovedskibet; men man lod Hvelvingerne staa og gjorde ikke andet, end at man føjede det vestligste Hvelvingsfag til, som var blevet nedbrudt i Tidernes Løb. Og jeg er tilbøjelig til at tro, at der ikke er saa faa, der nu fortryde, hvad der er sket med Viborg Domkirke. Dersom der virkelig havde været Mulighed

for at restaurere den gamle Kirke med mere nænsom Haand, tror jeg, mange vilde være taknemmelige, om det var sket, i Stedet for at der blev revet ned og bygget op fra Grunden af.

Saa spørger jeg til sidst: Med hvad Ret griber man ind overfor Frue Kirke? Som Mindesmærke er den ganske vist ung; men det er en Fejl, der vil rette sig med Tiden. Den vil en Gang blive gammel og kunne kræve den samme Respekt som de ældste Mindesmærker i vort Land. Man kan ikke gribe ind overfor Frue Kirke paa Grund af Brøstfældighed, fordi den ikke kan staa mere, thi den staar godt nok. Man har heller ingen Ret til at gribe ind overfor den, fordi den staar som noget ufuldendt. Den er jo fuldendt lige op til Taarnet; ja, der er maaske endda snarest kommet mere med, end Arkitekten oprindelig ønskede. Tager jeg ikke fejl, vilde C. F. Hansen oprindelig ikke have noget Taarn paa denne Kirke, fordi et Taarn ikke passede til hele dens Arkitektur; men det var højere Autoriteter, Kongen og Biskoppen, der vistnok mente, at Københavns Hovedkirke ikke kunde være uden Taarn, og derfor fik den det. Der er heller intet i denne Bygning, der vansirer det oprindelige Mindesmærke. Der er ingen Tilbygninger eller Overklisteringer, som forklæder eller skjuler det, som Bygmesteren oprindelig har ment. Rejsningen af et Spir paa Frue Kirke forekommer mig derfor ikke at være noget som helst andet end „Bessermachen“, dette at ville lave noget bedre end den Slægt, der bestemte, at Kirken skulde se ud, saaledes som den nu ser ud.

Man kunde herimod indvende, at det have de foregaaende Slægter haft Lov til, og det har jeg jo netop staaet og forsvaret her i Dag, at det er de enkelte Slægters Ret at forøge et gammelt Mindesmærke med Tilbygninger, selv om disse ere i en anden Stil og en anden Smag; hvorfor saa ikke give den nulevende Slægt en lignende Ret overfor Frue Kirke? Der er den ganske simple Forskel, at de foregaaende Slægters Tilbygninger have baaret Præg hver af sin Tid, hver for sig været Mindesmærker om den Tid og Slægt, der har frembragt dem, ægte og oprindelige Udtryk for Slægtens Smag og Skønhedsbegreb. Men saaledes er Forholdet ikke her. Der er intet Menneske i Danmark i Aaret 1911, der vilde finde paa at rejse en hel Kirke i en Stil, som svarer til dette Spir. Ikke et Menneske med sund Sans vilde finde paa at bygge en Kirke op fra Grunden af i Barokstil. Et Spir i Barokstil kan være saa smukt, det være vil, det